СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 239. Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 13. жовтня, 1928.

PRICE CENTS. VOL. XXXVI. No. 239. Jersey City, N. J., Saturday, October 13, 1928.

НА ПОЛУДНІ ВИТАЮТЬ СМИТА ЯК ПОБІДНИКА

НА 10 ПЕРЕСТАНКАХ ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ СПРАВЛЯЮТЬ СМИТОВИ СЕРДЕЧНУ ОВАЦІЮ, А МУЗИКА ГРАЄ ЙОГО УЛЮБЛЕНІ ПІСНІ.

РИЧМОНД, Верджінія, 11. жовтня. — Говернор Смит, обїхавши Кентоки і Теннесі, віхав в „солідне полудне". У Вірджінії і Норт Каролайні почув він себе як у себе дома. Всюди, куди він не переїздив, стрічали його тисячі приклонників з удекорованими автомобілями і його портретами. В столиці Верджінії, місті Ричмонд, справили йому величаву овацію. Около 70,000 людей вийшло на вулиці, щоби поглянути на переїздячого Смита. Говернор говорив коротко двома наворотами і сказав, жартуючи, що він звичайно потребує приємні години, щоби нічого не сказати. В Гевдерсон, Норт Каролайна, говернор Мек Лін заявив до згромадженої публики, що він є за Смитом в 100%, а публика відповіла: Коли ти в 100 процентах, то ми в 200.

ГОТУЮТЬСЯ ВИТАТИ ЦЕПЕЛІНА.

ВСЬО ПОДЕНЕРВОВАНЕ З ПРИВОДУ НАДЗВИЧАЙНОЇ ПОДІЇ.

ЛЕЙКГЕРСТ, Ню Джерзі, 11. жовтня. — Всі урядовці, зарід та робітники, що занятї при воздушній маринарковій стації, заклопотані тим, як їм гідно привитати прилет цепеліна, якого надіються тут в неділю вечером. Думають, що цепелін перелетить передом понад Ню Йорком десь в неділю біля полудня. Представники від міста Ню Йорку повитають цепеліна тут в Лейкгерст. Цепелін остане в Лейкгерст через 4 дні для переведення репарацій, а його залога буде за той час святкувати. Торжественні приняття відбудуться в Ню Йорку. По тім цепелін відбуде подорож по головніших американських містах, куди його вже тепер позапрошувано.

ЗАБРАЛИ ВИДЕРЖАТИ КОНКУРЕНЦІЇ З ЛИНКОЛНОМ.

БО НЕ ГОДЕН ВИДЕРЖАТИ КОНКУРЕНЦІЇ З ЛИНКОЛНОМ.

ДІТРОИТ, 11. жовтня. — Секретар демократичного стейтового центрального комітету заявив запитаний, що демократи рішили усунути з бальотів портрет Линкольна, а люде думають, що це боротьба між Линкольном і Вилсоном. А що в такій боротьбі Вилсон дуже би програти, то усувають його портрет.

МЕЛОН ЗА ГУВЕРОМ.

ХОЧЕТЕ МАТИ ДОБРОБУТ — ГОЛОСУЙТЕ ЗА ГУВЕРОМ. ТАК ГОВОРИВ МЕЛОН НА РАДІЮ.

ВАШИНГТОН, 11. жовтня. — Секретар Мелон виголосив на радіо свою першу агітаційну бесїду за Гувером. Він заявив, що Гувер буде продовженнем тої республіканської адміністрації, яка довела до цего, що американський нарід тішиться таким добробутом, як ніякий другий нарід на світі.

„КОЛЮМБІЯ НЕ ПОЛЕТІЛА.

МАЛОЩО НЕ РОЗБИЛАСЯ ПРИ ВИЛЕТІ.

НЮ ЙОРК, 11. жовтня. — Аероплян Колюмбія, яким Чемберлейн з Левином перелетіли з Америки до Европи, пустився сегодня в нову подорож до Европи, маючи на думці долетіти до Риму. Колюмбія не видержала одначе збільшеного тягару газоліни і дуже важко піднослася, а коли підчелася, почала нагло спадати. Тільки завдяки зручности пільота не скінчилося це все великою катастрофою. А так два летуни вийшли ціло. Направа уповноженої Колюмбії забере тепер довший час. Тим самим справу поновного вилету відложено.

ОСТОРОЖНО З НІЧНИМИ КЛЮБАМИ.

ЦЕ МІСЦЕ ДЛЯ БАНДИТІВ, ЩО ОГРАБЛЮЮТЬ ГОСТЕЙ.

НЮ ЙОРК, 11. жовтня. — Дистрикт атторней Бантон оголосив стейтмент, що на підставі переведених доходжень мусить ствердити, що нічні клюби в Ню Йорку є норами пияньства і всяких злочинів. Це осїдок рїжних злодїїв, ошуканців та бандитів, які чигають на жертви, від яких вимушують грубі суми. Пошкоджені, на жаль, мовчать, бо бояться скандалів і не подають доносів.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ПРОТИ МОСКВИ.

НЕ УЗНАЄ ІІ РЕВОЛЮЦІЙНИХ МЕТОД І НЕ ДАЄ СОБІ ДИКТУВАТИ.

НЮ ЙОРК, 11. жовтня. — На лончі, влаштованім з рамени Бенкерс Клюб, говорив лорд Мелчет, бувший сер Альфред Монд з Лондону, відомий зі своєх зусиль, щоби довести правню і капітал до кооперації. Мелчет говорив про бувший генеральний страйк в Англії та 9-місячний бугевий страйк, які наробили величезної шкоди і навчили всїх, що загальний терор вимагає тепер тісної кооперації між робітниками і промисловцями. В тім напрямі осягнено вже в Англії дуже багато, особливо від тої хвилї, коли Партія Праці відхилилася від впливів Москви, яка хотїла розсадити Англію дорогою класової ненависти і революції.

АЛЬКОГОЛЬ У КАПІТОЛІ.

ЩОБИ ТО БУЛО, КОЛИБ КОЖДИЙ, ЩО ПЄ, ГОЛОСУВАВ ЗА СМИТОМ?

АВГУСТА, Джорджія, 11. жовтня. — Сенатор Коле Л. Бліс з Саут Каролайни заявив підчас своєї бесїди, що він легко може дістати напитки в самім таки капітолю у Вашингтоні. Він казав, що нема такої людини в Америці, щоб не була свідома того, що прогибіція не може бути перефорсована. А колиб кождий, що тепер пє, голосував за Смитом, то Смит одержав би таку масу голосів, якої ще не одержав ні один кандидат на президента в цілій американській історії.

НУЖДА СЕРЕД РОБІТНИКІВ ДЕРЕВООБРОБНОГО ПРОМИСЛУ.

Майже 44% цілої поверхні Буковини становлять ліси й тому зрозуміле, що найбільшій промисловість Буковини це деревообробна. На Буковині начислюють 102 великих і 55 малих тартаків, в котрих працює 7,948 робітників, переважно Українців-Гуцулів. Робітники заробляють на день 60—140 левів і е по більшій части незабезпечені в касі хорих. Кожна спроба зорганізувати робітників у професійні союзи кінчається невдачею, бо підприємці викидають з роботи зорганізованих робітників.

ЗАКАРПАТТЮ ГРОЗИТЬ ГОЛОД.

Часописи Закарпаття переповнені тривожними вістями, що населенню Закарпаття грозить голод. Нарід Закарпаття відчуває дорожнечу, яка поступає в Чехословаччині, тим більше, що великі посухи спричинили катастрофальне положення населення й без дорожнечі. Кукурудза й бараболя не зародили. До того прийшло ще подорожчання не тільки хліба й цукру, але й инших виробів.

МІНІСТЕР СТАВ ЮНІЇНИМ МУЛЯРЕМ.

Англійський міністер Чорчіл вписався до юніон мулярів, набувши знання в мулярстві працюючи в себе в маєтку. Тепер Чорчіл має юнійну картку й може користуватися всїма правами юнійного робітника. В разі безробіття або ушкодження має право діставати допомогу.

Бувають і такі жарти державних мужів.

БОРОТЬБА З ТОРГОВЛЕЮ ОПІЄМ.

Японія приєдналася до міжнародного договору у боротьбі з торговлею опіем. Ця страшна отрута винищує щорічно мільони людей. Головним центром торговлі, звідки виноситься опій, є Китай та почасти Японія.

ІТАЛІЙСЬКА ВИПРАВА В БРАЗИЛІЇ.

В долині ріки Амазонки в Бразилії тепер робить досліди велика італійська наукова виправа. Вона має своїм завданням відшукати нові запаси цінного дерева, футрів, риби тощо, для експорту в Італію.

ЯПОНІЯ КОЛЬОНІЗУЄ БРАЗИЛІЮ.

Японія виробила плян кольонізації Бразилії. Для цього утворився синдикат з капіталом 5,000,000 долярів. Спочатку гадають переселяти до Бразилії 1000 переселенців щорічно. Кольонізація вже починається вздовж ріки Амазонки поблизу концесій, що їх має Г. Форд добуває гуму.

АРЕШТИ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

Державне політичне управління перевело арешти серед командного складу червоної армії в Ленінграді, Москві, Харкові, Київі, Одесі та в инших містах. Серед арештованих є команданти армійських корпусів, що розквартировані в Київі та Одесі. Всіх обвинувачують за виховування вояків у противісовітському напрямкові.

ТРОХИ НЕ СТАЛАСЯ НЕБУВАЛА ЛЕТНИЧА КАТАСТРОФА.

Найбільший американський повітроплав „Лсс Енджелес" ледви не став жертвою страшної й небувалої в летництві катастрофи. Підчас звичайного свого практичного лету він малощо не ударився з великим почтовим літаком, який з великою скорістю летів на зустріч повітроплавови.

РАДЕК ТЯЖКО ХОРИЙ.

За дозволом Сталіна в Москву приїхав із заслання учасник опозиційної Сталінови групи большевиків, Він тяжко хорий на запалення нирок. Стан його здоровля такий поважний, що бояться за його життя.

НАЙДОРОЖЧЕ МІСЦЕ НА БІРЖІ.

В Ню Йорку найдорожче на цілому світі платиться за місце на фінансовій біржі. Одна нюйорська фірма перепродала своє місце другій за 450,000 долярів.

ШАНГАЙ ШЕСТИМ МІСТОМ У СВІТІ.

Останній статистичний обрахунок населення в Шангаю виказав, що це місто по кількости населення стоїть на шестім місці серед найбільших міст світа. Загальна кількість населення в Шангаю виносить 2,726,000. У тім числі є 47,760 чужинців.

ВІСІМ РОКІВ З НОЖИЦЯМИ В ЖОЛУДКУ.

Англійка пані Крот прожила вісім років з хірургічними ножицями в жолудку. Їх залишив там лікар одного лондонського шпиталю, що робив операцію. Тепер їй зроблено нову операцію, щоби витягнути ножиці, бо пані Крот увесь час почувала болї в жолудку, що готові були звести її в могилу.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ ТВЕРДИНІ „НА КРЕСАХ".

„Слово Польске" доносить про посвячення нових польських домів у тернопільському родовості організації, а за проект „Тимчасового Повітового Виділу" повстав польський „дом людови". Згідно доклад на те, що повітові виділи видають стягнені з нашого населення гроші — на польські шовіністичні організації. Ті самі повітові виділи заборонюють нашим громадам вставляти до бюджету гроші на будову читалень „Просвіти". В новопосвяченому „людовому домі" знайшли пристановище: крамниця „Кулка ролїнічего" й „організація молодежи". Недавно посвятили в тому самому селі польську захоронку, уфундовану теж повітовим виділом. До закороники, яка повстала заходами тамошнього польського священика, стягають українських дітей. Треба зазначити, що в селі є лише кількох латинників. Невже там нема нашого священика? Також у Драганівці відбулося 5. серпня посвячення польського дому ім. Пілсудського. Як велику вагу кладуть Поляки на того роду домі, свідчить факт, що в посвячені брали участь тернопільський воєвода, військові старшини і представники староства.

МОЖЕ НАРЕШТІ СУМУ НІМЕЦЬКИХ КОНТРИБУЦІЙ ВИРІШАТЬ.

Президента державного банку Німеччини Шахта призначено головою німецької делегації до міжнародної комісії, що має усталити суму німецьких сплат за програну війну державам антанти. Як відомо, Версальський мир не означив точно загальної суми контрибуцій, що накладалися на Німеччину. Це дуже тяжко відбивається на економічній відбудові Німеччини.

КРАДУТЬ КОНЕЙ НА УКРАЇНІ.

На протязі одного тижня боротьби з конокрадством на Україні арештовано 6,000 конокрадів. За той самий тиждень 10,000 украдених коней повернено їх властителям.

ПЕРЕГОНИ ОСЛІВ.

Паріські артисти на звичайнім своїм річнім святі урядили перегони ослів. Перший прибіг до цілі осел, на якому сидів артист, комік Баш. Ці перегони дали 160,000 чистого прибутку, що піде на будівлю захисту для старих артистів.

ГОДИННИКИ, ЩО САМІ НАКРУЧУЮТЬСЯ.

В Берліні появилися в продажі годинники, які самі накручуються. Власники їх тепер не потребують двати про те, щоби своєчасно їх накручувати. Ці годинники носять на руці й вони від природного руху руки самі накручують пружину.

ДОРОГОЦІННА СКРИПКА.

На Підляшу жив у нужді жидок Хаскель, якого одиноким майном була скрипка, одідичена по батькові, що, як і він, був весільним музикантом. Коли Хаскель постарівся й обтяжений недугою не міг вже більше заробляти, побачив себе примушеним продати скрипку. Щастя хотіло, що в своїй біді, натрапив на знавців, а при тому чесних людей, які відкрили в його скрипці оригінальний модель Страдівария, за який заплачено бідному жидкові 35,000 долярів.

„АМНЕСТІЯ".

Дня 22-го серпня вернулося з вязниці після чотирилітньої неволі політичний вязень Андрій Кіндій, один з 140 володимирського політичного процесу, а 25. серпня, при великому здвизі односельчан його похоронили. Умер на сухоти, котрих набувся у вязниці, маючи всего 22 роки життя. Він мав ще досиджувати кілька місяців, але польська влада, побачивши близьку смерть мов на глум пустила до дому смертельно хорого.

РОЗВЯЗАННЯ „ЛУГІВ".

Надходять відомости, що в цілій Галичині дає далше розвязування „Лугів". В останніх часах розвязано 5 Лугів в рогатинському повіті. Як причину розвязання подає станиславівське воєвідство те, що згадані товариства відбувають військові вправи. Становство в Надвірній загрозило Лугови в Делятині розвязанням, коли буде вживати мундурів і відзнак. А в деяких громадах Бережанщини ходять поліції по хатах Лугових і конфіскують лугові одностроі.

ГРАФ ЦЕПЕЛІН ВИЛЕТІВ ДО АМЕРИКИ

ЛЕТІТИМЕ ПІВДЕННОЮ РУТОЮ ЧЕРЕЗ АЗОРСЬКІ ОСТРОВИ, НА НЬОМУ 20 ПАСАЖИРІВ І 40 ДУЖЕ ЖОНАТИХ, ВЕЗЕ 56,000 ПОЧТОВИХ ЛИСТІВ. У НЕДІЛЮ МАЄ ПРИЛЕТІТИ В АМЕРИКУ.

ФРИДРІХСГАФЕН, 11. жовтня. — Після пильних приготовань та вистудіювання метеорольогічних умов, др. Екенер, командант „Графа Цепеліна", найбільшого повітроплава в світі, вибрав для лету південну руту. Це дальша дорога ніж північна, якою летів Линдберг та инші летуни, але зате безпечнійша, бо не має таких вітрів, а головне туману та холоду, які скріпаються на шляху між Ірляндією та Ню Фавндлендом.

На повітроплаві находиться 60 люда та величезна почта з 56,000 листами. Між пасажирами є також Розендаль, командант найбільшого американського повітроплава „Лос Анджелес". „Лос Енджелес" також збудований в Німеччині др. Екенером. Під його командою щасливо прилетів він до Америки ще в жовтні 1924 року.

„ГРАФ ЦЕПЕЛІН" ПЕРЕЛЕТІВ НАД ЕСПАНІЄЮ.

МАДРИД, 11. жовтня. — Перебороши бурю над Роною, „Граф Цепелін" пролетів над Мадридом. Сильний стрічний вітер зменшив його скорість до 50 миль на годину. Чекають, що на океані він попаде в полосу бурі, але німецькі знавці спокійні за долю повітроплава.

МУСОЛІНІ, А СВОБОДА ДРУКУ.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДИКТАТОР КАЖЕ, ЩО ПРЕСА НАЙСВОБІДНІША В ІТАЛІЇ, БО ВОНА МОЖЕ КРИТИКУВАТИ ВСЕ, ЩО ХОЧЕ, КРІМ ФАШИСТІВСЬКОГО УРЯДУ. НАВІТЬ МОЖЕ ПИСАТИ, ЩО МУСОЛІНІ СЛАБЕНЬКИЙ СКРИПАК.

РИМ, 11. жовтня. — Диктатор Мусолїні виголосив промову перед 70 представниками рїжних італійських газет. В своїй промові він зазначив, що в жадній державі немає такої вільної преси, як в Італії, бо тут вона не залежить від рїжних груп та партій. Італійська преса має служити лише одному урядови та дбати про скріплення фашизму.

Він каже, що преса може критикувати все, що лише захоче, крім сучасного італійського ладу та принципів фашизму. В критиці літератури, науки, штуки й музики вона може йти так далеко, що може критикувати самого Мусолїнія, називаючи його слабеньким скрипаком.

ГРЕЦІЯ ТА ЮГО-СЛАВІЯ ПЕРЕД ПІДПИСАННЯМ ДОГОВОРУ.

ВЕНІЗЕЛЬОС КАЖЕ, ЩО ЙОГО ПЕРЕГОВОРИ З УРЯДОМ ЮГО-СЛАВІЇ НА ДОБРІЙ ДОРОЗІ. СПОДІВАЄТЬСЯ ТАКОЖ СКОРО ПІДПИСАТИ ДОГОВОРИ З БОЛГАРІЄЮ ТА ТУРЕЧЧИНОЮ.

БІЛГОРОД, 11. жовтня. — Перебуваючий тут грецький преміер-міністер Венізельос заявив кореспондентам чужинецьких газет, що його переговори з урядом Юго-Славії є на добрій дорозі й він сподівається скоро підписати договір приязні.

Дотепер вже підписаний договір з Італією. Пізніше думає Венізельос заключити договори з Болгарією та з Туреччиною, щоб нарешті Греція установила добрі відносини зі всіма своїми сусідами.

ЗГУБИЛАСЯ СУБМАРИНА.

ШУКАЮТЬ ІІ КОРАБЛІ ТА ГИДРОПЛЯНИ, АЛЕ НЕ МОЖУТЬ ЗНАЙТИ.

ПАРИЖ, 11. жовтня. — В дорозі з Шербурга до портпортеї в Тунісі, Бізерти, загубилася французька субмарина. Всі пошукування за нею залишаються безуспішними.

Бояться, що субмарина загинула в морі разом з 40 моряками і командою.

МРІЄ ПРО СТРАЧЕНІ ДОРОГОЦІННОСТИ НА $200,000,000.

БУВШИЙ КАЛІФ ДУМАЄ, ЩО ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ ЗМОЖЕ ПОВЕРНУТИ ЙОМУ ЦІННОСТИ, ЯКІ ВІСЛІД РЕВОЛЮЦІЇ СТАЛИ ВЛАСНІСТЮ ТУРЕЦЬКОЇ РЕПУБЛІКИ.

НІЦА, 11. жовтня. — Тут проживає 71-літній Абдуль Меджід, бувший духовний голова 300,000,000 мілїонів мусулман. Позбавлений свого престолу, мусів він так спішно тікати з Царгороду, що не заховав нічого з незчисленних багатств турецьких султанів.

Фяхові кажуть, що вартість султанських діямантових, перлових та инших дорогоцінних колекцій виносить понад 500 мілїонів долярів. Абдуль Меджід мріє, щоб добути від турецької республіки відшкодовання за ці багатства в сумі „всього" 200 мілїонів долярів.

ПАКТ КЕЛОГА — „ДЖОКЕР".

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА ЗАГОВОРИЛА В ГОСТРИМ ТОНІ ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ.

ПАРИЖ, 11. жовтня. — Заяви Злучених Держав проти англо-французького договору викликали в Франції гостру критику американської закордонної політики. Оказуючи на збільшення морських сил Америки, преса говорить, що „звичайно, за океаном люди не гірші від нас, але вони й не ліпші".

Сама поведінка Америки з її доктриною Монро оберуч пакт келоґовий пакт про вічний мир у „джокер".

ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ НЕ БУДЕ КООПЕРУВАТИ З РОБІТНИЧОЮ.

ЛОНДОН, 11. жовтня. — На конференції англійської ліберальної партії, яка щойно розпочалася, говорять, що робітнича партія виявила себе імпотентною в боротьбі з консервативним урядом.

Ліберальна партія каже, що вона в жадну кооперацію з якоюсь партією не піде.

"SVOBODA" (LIBERTY)
ГОЛОВОК 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday and Holidays at 30 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, 1915.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J., on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сіті і Околиці:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

Address: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОЛИ БОРЯТЬСЯ ЯРОТИ ОСОБИ?

Булоб дуже погано з якоюсь суспільністю, коліб у ній була тільки одна особа, відповідна на якесь відповідальне суспільне становище. Щож доперва треба би було сказати про так велику державу як Америка, колиб у ній був тільки один кандидат, відповідний на президента держави. Кождий признасть, що в тім великім краю є тисячі людей, що надаються на цей найвищий уряд.

Теперішніми головними кандидатами є Смит і Гувер. Оба вони являються представниками двох найбільших партій, що борються між собою о владу в державі. Обі вони виставили по своїм розумінню найкращих кандидатів. Все ще зрозуміле і природне.

Оба кандидати є трубою своїх партій. Оба мають свої заслуги, оба досвідні і розумні старші люде, відомі зі своєї довголітньої праці і оба вони зазнавали загального пошанівку, коліб не кандидували, а оставали тим, чим були досі. Обом їм особисто не можна закинути нічого нечесного чи морально поганого. Зате можна не годитися з ними як політичними представниками своїх партій.

Щож тепер за причина, що мимо ясно зачеркнених програм партій, мимо особистої чесноти обох кандидатів, ми свідками рівнож і нікчемної боротьби проти тих осіб, коли приміром губернора Смита звязують з проституцією ви відбирають честь навіть його жінці. Роблять це одні доволі явно, а другі дорогою підшептів, анонімних пашквілів. Правда, що загал відвертається від цих способів боротьби, обі партії відхрещуються від цего, але годі заперечити, щоби такої боротьби проти осіб не було, та щоби вона не залишала своїх поганих наслідників.

Причина в тому всьому та, що в свободолюбній і поступовій Америці ще багато людей не вилічилося з релігійної нетерпимости, що тут ми мусимо бути ще свідками того страшного фарисейства й облуди, з якими злучене форсованне такої засудженої на невдачу справи як прогибіція. Релігійні нетерпимці не можуть виступити явно, тому шукають інших способів, щоби знищити кандидата на президента, що є іншої як вони віри. І оплюгавлюють його чесне імя. Прогибіційні фанатики роблять, приміром, з тверезої людини пяного, щоби в той спосіб побити ті аргументи, там являються підшепти, там кидається калюмніями на — особу.

Звертаємо увагу на цей нездоровий обяв, з яким тепер бореться вся здорова частина американського громадянства, без огляду на її релігійні чи політичні переконання. З таким поганим обявом належить і нам боротися в нашім власнім народнім житю. Бо чи при нагінці на память Франка, чи в церковно-народній боротьбі не послугуваюсь у нас того рода боротьбою? Чи це не практикується ще й тепер?

СЛАБА І НЕПЕВНА СТОРОЖА НАД ДНІСТРОМ.

Дуже знамениту статтю про подорож маршала Пілсудського до Румунії помістив Г. Нипельс в голяндській часописи: „Algemeen Handelsblanď", а то під заголовком: „Сторожа над Дністром". Пише він осьо що:

В Букарешті знали дуже добре, що головною ціллю поїздки Пілсудського до Румунії були конференції з румунськими офіціярами.

Так як в своїм часі французька місія, так в минувшім році польські генерали, що їздили до Румунії, видали определение, що у тім протиралянськім ланци, який іде від чорноморського заливу аж до Чорного моря — є румунське огниво незвичайно слабе. — Поляки дали в Букарешті до зрозуміння, що о скільки не буде в тім напрямі відповідної поправи, то Польща буде змушена в справі протибольшевицького фронту не числити на Румунію, але вийти в порозуміння з її ворогом — то є з **Угорщиною**. Автор каже, що маршал Пілсудскі і тепер не найде ніякого поліпшення відносин в Румунії, так як фінансі Румунії є в такім сумнім стані, що в послідних часах не може було нічого зробити навіть на річ кращого заосмотрення румунської армії. Крім того є **румунські береги** Чорного моря цілком **безборонні** супроти радянської фльоти.

Коли автор (Нипельс) лише переїхав румунську границю, то побачив вправді багато війска — але в дуже сумнім стані.

Навіть в граничних місцевостях, де розумна політика вимагалаби, щоби імпонувати сусідним Мадярам та Югославянам — військо презентується дуже сумно так щодо одностроїв як і щодо самої зброї. Нипельс питає отже — куда властиво ідуть гроші, напливаючі з податків, і висказує великий свій сумнів, чи з сум, які є вставлені до военного буджету — багато в дійсности іде на військову оборону краю. Яко примір наводить він торжественне відкриття фабрики літаків, котра однак і доси нічого не фабрикує. Тут ходило очевидно лише о данне відповідних, добре платних посад прияслям теперішнього уряду. В других краях всюди можна бачити жовнірів та старшин, що дуже добре презентуються, але в Румунії виглядає кождий дуже обдерто, а офіціри цілком не роблять вражіння офіцірів. А далі каже автор: це суміще представляється комунікація та взагалі средства транспортові, що мають служити армії на випадок війни. Зосібна залізничі лінії є в цілком безнадійнім стані, а гостинці також.

Нипельс підносить, що можна зрозуміти несупокій, який викликали у Варшаві звіти польських генералів, котрі на власні очи переконалися, як властиво виглядає та „Сторожа над Дністром".

Тепер маршал Пілсудскі поїхав сам до Румунії, щоби поговорити з тамошними рішаючими чинниками. Це є доказом, що у Варшаві ще не втратили цілком надії на спілку з Румунією на ту пору, коли надійде „рішаюча днина" для східної Европи.

На думку Нипельсона маршал Пілсудскі також не буде в силі багато змінити в тім положенню, хиба що удасться йому переконати Румунів про це, що Польща знає з власного досвіду, а іменно, що всьо ще мож на краще зінити. Треба лише відложити на бік народну пиху, а **запросити** до помочи добрих **чужих знатоків**, котріби зробили порядок у фінансах і також на иншіх полях допомоглиби своїм знанієм молодій державі, що це не має досить досвіду, а через війну тяжко потерпіла. Та покищо „Сторожа над Дністром" не є цілком сильною і певною.

ВИНАЙШЛИ НОВИЙ МЕТАЛЬ.

Винайшли металь, який назвали кірболі. Він такий кріпкий, що легко ріже скло й найтвердішу сталь.

ДЕЛЕҐАТУРА РІДНОЇ ШКОЛИ НА ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ І КАНАДУ.

Ню Йорк, 9. жовтня, 1928.

До Українського Громадянства в Америці.

Матеріяльне становище Товариства Рідна Школа в старому краю не покращало. Службовики Рідної Школи, ті справжні герої, повні посвяти в праці для молодого свого народу, наражені на голод. Краєві часописи приносять що дня списки добродіїв, які складають надзвичайні датки на потреби Рідної Школи, але це все дрібниця в порівнанні з потребами. Багато прихильників Рідної Школи в Америці вижидає з призначеним датком мойого приїзду на віче. Я очевидно зайшов би дуже радо всюди. Одначе мушу звернути увагу, що за короткий час (до кінця травня 1929), який стоїть мені до розпорядимости на обїздку Америки й Канади, це неможливе, з огляду на великанський простір та з огляду на звичай уладжувати віча тільки в неділі і свята. Це булоб навіть тоді неможливе, коліб щодинокі громади закликали мене й на будні дні.

Тому звертаюся з проханням:

1. Прибувати на віча зі сусідних громад. 2. Організувати негайно видатну допомогу Рідній Школі збірками при рідких нагодах, датками поодиноких осіб і товариств та вплачуванням членських вкладок.

Хвальні Управи українських товариств, українських священників, учителів і всіх свідомих справи прохаю цею дорогою займятися організуванням членства і допомоги. Тим, що стоять у боротьбі на першій позиції, повинні помогти всі инші.

Ніяка наша акція не повинна спиняти постійної і правильної допомоги Рідній Школі, бо школа не може мати перерви під загрозою розпаду, або закриття.

Перед Рідною Школою стоять у найблизчому часі не тільки великі видатки, але й поважна акція в шкільній справі. Увільніть Рідну Школу від постійної журби за видатки, а дайте їй можність займатися иншими справами, першого значіння для будучности народу.

Як обильно піддержала американська іміграція старий край у катастрофі голоду ви повені, так певно піддержить і тоді, коли край заливає ще більше грізна повінь — винародовлення.

Друки на спис членів висилаю на бажання.

Гроші посилати або через свою організацію, або прямо до Рідної Школи (Львів, Ринок 10), або на мою адресу: 30 E. 10th St., New York, N. Y.

Лев Ясінчук, делегат.

НОВИЙ ОБОРОНЕЦЬ УКРАЇНИ.

Коли тикаєш пальцем на другого, то спершу вимий свій, — так говорить наша народня приповідка.

Вона приходить на думку, коли читаєш про виступ нового волинського воєводи Юзефського з нагоди його приїзду до Рівного. Цей новий воєвода, але „старий приятель" українського народу, виголосив промову, що Польща взагалі, а він зокрема є найбільшим приятелем української державности.

Були і є ріжні „оборонці нещасливого українського народу", але такого миткого, як воєвода Юзефський треба в день з огнем пошукати.

Очевидно, намагаючись відвернути увагу української громадянської опінії від того, що Поляки роблять на всіх українських землях, а зокрема на Волині, новий волинський сатрап звернув свої фальшиві стріли проти Радянської України. Річ ясна, що робить він це тому, щоби прикрити польські злодійства і насильства. Виходить, що воєвода Юзефський піклується „визволенням" українському народу зпід большевицького ярма.

Коли би булa в тім хоч найменша крихітка правди, то він мусів би в першу чергу вимести бруд з своєї власної хати. Бож ведмежими „обіймами" України добре знає, як терпить український нарід під Польщею. Він знає, як на тій Волині, де він тепер став за найвищого „пана", від українських селян відбирають останній шматок землі, щоби наділити нею „панят недорослих" — польських осадників.

Своїм нападом на Радянську Україну вельможний воєвода, намагається прикрити те, як на Волині нищиться всі українські культурні та економічні організації. Про політичні організації навіть немає чого згадувати. Ще не встигне хто писнути не в польську політичну дудку, як уже мандрує за грати.

На Волині позамикані українські школи, Просвіти, кооперативи та всі національні організації. Під національною маркою животіє лише те, що або ведеться агентами польських окупантів, або тими, що старанно місять кріваве, від української народної крови, волинське багно, біжучи як вірні пси „тріюмфальною колесницею" польського окупанта.

Невже Юзефський думає, що український нарід такий наївний, що на згадку воєводи про Радянську Україну відверне його увагу від того, що діється на землях України під польським терором? Самі українці добре знають, що діється на Радянській Україні, так саме, як добре знають і ніколи не забудуть про всі „багатия і великія милости", які польська влада в союзі з московськими чорносотенцями посилає на голови розпятого українського трудящого люду.

Даремні слова й даремні старання. Таких оборонців, як вельможний Юзефський, український нарід не потребує. На гак з вудки польського воєводи може піймається або сліпий, або дурний, але не той, кого хоче піймати „вельможний пан".

ІСЛЯНДСЬКА „НАРОДНЯ ШКОЛА".

Як ми раз говорили про школи (оповідають два швайцарські природники, що відбули мандрівку но Ісляндії), спитали ми, хто бере на себе обовязок учити дітн, які не можуть ходити до школи з причини дуже далекої віддалі, або тому, що їх батьки дуже вбогі. На це відповів нам один образований лікар із столиці: „На сємому році всі наші діти знають читати, писати і рахувати в своїй мові. Між найубожшими рибалками нема ні одного, який не перейшов би доброї народньої школи. Наші матері, то наші вчительки, а батьківський дім, то наша школа. Паpох із найблизшої місцевости старається про діступ дітей, а цеї дитини, що не є вже доволі наперед образована, не приучають до першого причасти. Колиб священник відправив коротесь із її дітей то мати-ісляндка ледви чи пережила би що ганьбу. Слитайте першого-ліпшого рибальського хлопця, хто навчив його історії й географії рідного краю та назви птахів і цвітів, то він усе відповість вам: „Модр мін", що значить: „Моя мати!"

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.
ASK YOUR FATHER TO INSURE MENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

В. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(23)

Будучи вже певний свого, Чапліньскі рішився від тепер поступати ще обережніше. Передовсім не наглити, щоби яким неровножним та необдуманим кроком не попсувати собі, головно не розбудити підзору у Хмельницького. Також рішився з ним жити справді по приятельськи і у гетьмана рити під ним так обережно, щоби сотник ані подумав, що то робота приятеля підстарости. Щоби заасекурувати себе від підозріння, що нині їздив до Суботова тому, бо знав, що Хмельницький в Чигирині, нарошно зайшов йому дорогу, коли сотник вертав з ради.

— Ви, пане сотнику, зробили мені збитка, — промовив до Хмельницького — я цілком забув про просьбу Стукала і жаднні пригадав собі. Коли ласкаві знов, що вас нема домаєів на коня і почвалав до Суботова просити панну Олену. Кажу, яка причина моєї напасти, а вони в сміх, бо Марина вже у вас.

— Бо я, — Хмельницький відповів, — гадаючи, що ви вже балакали з Ксенькою і Оленою, спитав, чому вони не взяли Марини. Вони, здивовані, питають, що се за Марина. Я питаю їх, чи підстароста не балакав з ними про неї. Вони відповідають, що ні. Очевидно, була цікаві, що з тою Мариною. Я мусів розказати. Тоді Олена порадилася з Ксенькою. Ксенька пішла до Небрешка і назад прийшла з Мариною. З того наука, пане підстаросто, така, що як що маеш зробити, то зроби, зараз.

— Чомуж ви вашої роботи не робите зараз, тільки володите? Хочете стати царем України, щоби дістати вашу царівну. Замісць зробити се зараз, пускаєте у відволоку. Готово скінчитися так, що зник стаиєте тим царем, хтось зпід носа вхопить вам царівну.

— Добре відгризаетеся, пане підстаросто. Ходім до Аврумка.

В шинку не довго сиділи. Хмельницького тягло до хати, бо хотів від Олени почути, що й як підстароста балакав з нею і як поводився. Його непокоїла дотеп Чапліньского, що хтось вхопить зпід його носа Олену. Той хтось був би, очевидно, сам Чапліньскі. Прийшовши до дому, не потребував питати, бо Олена сама всьо розказала йому. Очевидно лиш все те, що чули і бачили також його діти.

— З того всього бачу, — Олена закінчила, що він ваш жить на Марину і хоче збалакутити її.

— І читак думаю, — сотник додав. — Але то ненаситна щука. Одної риби йому за мало. Він проковтнувби кожду... У мене ще одна рибонька.

— Нехай тільки одним сливцем, одним поглядом виявить апетит на ту другу рибу, то я йому покажу, що не для пса ковбаса! — Олена, будьтоби оскорблена закінчила розмову.

•

В грудни прийхав до Чигирина гетьман Конецпольскі, бо король наперав на него, щоби козаків пустити на Татар, а тут військові старшини доносять йому, що тепер на козаків годі покладатися. Вороги козацтва писали, що козаків знов обхоплює дух бунту, бо генеральні та полкові старшини мають замягку руку і за козаками тягнуть сотенні старшини. Ті, що слідили за причинами невдоволення і огірчення козацтва, доносили гетьманови, що виновниками є ті старшини і ті управителі королівщин, котрі допучуть решту привілеїв козацтва, та над ними знущаються так, як над некозачим і цілком покореним народом України. Конецпольскі рішився приїхати на місце, щоби особисто розслідити справу, та придумати спосіб, котрий таки спонукав би козаків сісти на коня і виступити в похід.

Саме тепер йому і королевич був потрібний военний запал козаків, бо з Криму прийшли вісти, що там колотнеча. Намісника Кафи Іслям-Пашу Турки скарали за щось смертю, його спільника, хана Махмет-Герая скинули і на його місце посадили Махметового брата, Ісляма Герая. Конецпольскі надіявся, що яки би тепер Польща вдарила на Крим, то прихильники Махмета помоглибн. І не можна би сказати, що Польща зрушує мир, бо се виглядалобн, що Польща не Крим воюе, а помагає одній кримській партії проти другої. Конецпольскі надіявся, що общинками припинення безправіств, доконуваних на козаках, спонукає їх до масової участи в намірених ним поході на Крим. Але козаки не пішли на ніякі обіцянки. Вони наставали, щоби їм привернено їх давні привілеї, але не словами, ані грамотою, хочби королівською, тільки ділом. Конецпольскі поробив такі приготовання до походу, що вже не міг завернути. І король напирав на него, щоби за всяку ціну вдарив на Крим, поки там ще дві партії. Король надіявся, що як похід вже рушить, то до походу таки пристане більша сила козацтва. Бодай ті, для котрих війна була промислом. Гетьман так думав.

Помилились оба. Польське військо рушило вперед, але з ним пішли тільки ті реєстровики, котрі робили постійну службу; всього-на-всего чотирнста шабель. Але і ті не показували великого одушевлення, так що гетьман волів лишити їх в резерві. За те до пекарського бея пішли. Бог знає від кого, якісь гінці, котрі його звістяли, що Ляхи йдуть Польський похід, котрий мав бути неожиданим наскоком на непріятеля Крим, скінчився таким боем під Охматовом, що Конецпольскі здержав дальший похід і з військом вернув.

По поході пішов до короля урядовий звіт про татарський наскок на східні окраїни польської корони, та про світлу побіду під Охматовом. Сей звіт був написаний так, щоби король міг успіхом похвалитися перед сенаторами й иншими вельможами. Такими перехвалками Конецпольскі надіявся прихилити шляхоцьких бабіїв до военних замислів короля. До урядового звіту Конецпольскі долучив приватне й довірочне письмо до короля. В тім довірочнім письмі коронний гетьман писав правду. Писав так:

„Наш послідний похід тільки осмішив нас в очах Татар і в очах козаків. З Татарином воювати годен тільки козак. З відомих причин козаки не пристали до походу, отже ми мусіли завернути, й не заступивши до кримських воріт. Якби не така колода у татарських ніг, як люта зима, то, хто знає, чи я взагалі бубби своє військо привів назад. Грошей на наем німецьких затяжків не дістанемо. Отже, як не укокошаємо козаків, котрими Польща провадила всі дотеперішні свої війни, то про ніяку війну й думати не можемо".

На другий день по висланню сего письма до короля до Конецпольского зголосився його підстароста. Коли гетьман сказав йому, що тепер не має часу балакати про господарські справи, Чапліньскі відповів, що прийшов з вістями, які пояснять невдачу военного походу.

— Якіж то можуть бути новівісти? — гетьман замітив з нехіттю. — Хіба повториш мені се, про що вже нераз писав, або що инші вже казали мені. Причину я сам знаю. Козаки сиділи дома, отже не було кому бити Татарина.

— Може й се була причина. Але козаки не вдоволилися тим, що сиділи дома. Вони Татар перестерегли, даючи їм цілий плян походу нашого війска. Козаки вже давно в зрадливих зносинах з Татарами.

— Я про се вже нераз чув, але доказів не дістав ніяких.

— Нині маю докази.

— Маеш в руках козацького посла до Татарина? Сюди його! Возьмемо на тортури.

— Посла не маю...

— То може перехопив письмо козаків до Татар, або татарське письмо до козаків? Давай!

— І письма не маю. Вони за хитрі, щоби писати. Вони переказують устно...

— Я так собі зараз думав, що ти прийшов з якимись новими спілетнями... Щоби тільки підіграти моє довіре до сотника Хмельницького. Я знаю, що він не святий, але я хочу мати докази.

— Тепер то вже не спілетні, бо в Бахчисараю загально балакають...

— Ідн мені до дідька з тими загальними балачками! — гетьман крикнув сердито.

— Прошу ясновельможного, прихильника Польщі, хана Махмета скинули...

— Може козаки?

— Та козаки, прошу ясновельможного.

(Дальше буде).

ПОЗІР! ПОЗІР!
PLAINFIELD і SO. PLAINFILD, N.J.
ТОВ. ім. ІВАНА ФРАНКА, відділ 372 У. Н. Союза, та ТОВАРИСТВО ПРОСВІТА, відділ 312 Укр. Народ. Союза,
— устроюють —

БАЛЬ

В СУБОТУ, 13. ЖОВТНЯ 1928
в SONS OF ITALY HALL
SO. PLAINFIELD, N. J.
Початок в годині 7-ій вечором.
Вступ 35 центів.
Музика первокласна.
Весь дохід призначений на будову Сиротинця.

До численної участи запрошується все Товариства та всіх Українців і У-кранок місцевих і позамісцевих. За добру забаву ручить 237-8
Комітет.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО „З БОРІВ"
— уряджує —
В НЕДІЛЮ, 14. ЖОВТНЯ 1928
(SUNDAY, OCTOBER 14, 1928)
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
MANHATTAN LYCEUM
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y
Початок в год. 4-ій попол.
Вступ 50 ц. Добірна музика.
Дохід з балю призначений на УКРАЇНСЬКУ РІДНУ ШКОЛУ В ЗБОРОВІ.

Шановні Громадяни!
Отсим запрошується Вас прибути на нашу забаву, де весело в товаристві проведете вечір, а тимсамим поможете докінчити будову Рідної Школи в місті Зборові.
За добру забаву ручить
237 Комітет.

ПІДСЛУХАНЕ
ПІД ВІКНОМ СІЧОВОГО БАЗАРУ, 103 Ave. A, в Нью Йорку.

Перш. Старий!
Друг. Та що?
Перш. Ти видиш?
Друг. Що?
Перш. Такий самісінький фонограф, як ми маємо.
Друг. А справді, а кільки то ми заплатили, старе?
Перш. Ти вже не знаєш, таж 225 долярів. От то з тебе память, і місяця нема, як сам мене завів до жида і заплатилисмо 225 долярів, а він вже забув.
Друг. Алеж тут стоїть ціна 150 долярів.
Перш. Та іди до середини і запитай, що то може бути.
Друг. Не піду, я знаю, наші все беруть більше і я встидаюся торгувати.

Не будьте такі горді, щоб встидати ся торгувати у свого, бо в чужого виторгуєте лише зі своєї кишені. 239

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СВЯЩЕНИК — ЧИ РАБ?

Много разів стрічав я наших людей, котрі звертялися до мене з питанцм: Скажіть, що роблять гр.-кат. священики в тій боротьбі, яку провадить український нарід в Америці в обороні своєї церкви? Яке їх становище? Що вони задумують робити, щоби положити конець руїні, яка виробляється в українському церковному житті в Америці? Можу священство мовчить в такій хвилі як теперішна, де важиться доля церкви і цілого українського народу на еміграції? Чому священство не збереться на синод, не заведе якогось порядку і не успокоїть народу? Чому священство не скличе конгресу делегатів всіх гр.-кат. парохій і спільно з народом не порадиться, як завести лад у церкві?

Такі і тим подібні питання даються чути між народом. Щоби на них дати задовольнячу відповідь, треба сягнути далеко в минувшість, та мати перед своїми очима сумний образ теперішности, знати тяжкі обставини, серед яких приходиться працювати українському священикови, треба жити з ним, треба наконець поставитися на його місце. Мені самому не було довший час зрозумілим, чому прим. священство не взяло участи в конгресі з 1926 р., чому стрималося від вступлення до свого священичого товариства, чому того товариства не підтримало, чому навіть межи самими членами того товариства не було потрібного довіря, чому священики один другого уникають, чому ніколи не зійдуться, чому один другого бояться, чому не підписують своїх статей в газеті своїм повним іменем, вкінці: чому многі з них кривлять своєю душею і перед народом тримають з народом, а перед епископом з епископом. Довший час я застановлявся над тим сумним станом, в якім находиться у-країнське гр.-кат. священство в Америці, і прийшов до переконання, що є три дуже важні причини, котрі лягли тяжким каменем на душу укр. кат. священика і не дають йому свобідно і щиро віддатися праці для добра української церкви і свого рідного народу. Ті причини поясять нам також то загадкове поведенне і позірну байдужність українського кат. священства до тої боротьби, яку веде нарід за свої народні і церковні права.

Першою причиною тої позірної (кажу виразно позірної, бо не сумніваюся, що в дійсности кождий український кат. священик болів з глубини душі над сумним станом своєї церкви під теперішний час), байдужністю і бездільністю укр. священика в його рабське, невільниче виконанне. Через ціли час богословських наук найбільшу вагу кладено на сліпій послух, а не на послух, згідний з правами людини розумної і свобідної, котра хоче знати, чому саме вимагається від неї послуху. Через ціле семінарське життя він все був під строгим наглядом. Він мусів учитися в призначених годинах, вставати все на час, все в означенім часі молитися, мовчанне заховувати, їсти, спати, йти на прохід, чи на виклади — все під дозором своїх префектів. Він мусів все бути побожним. Ціле його життя було заповнене як не наукою, то різними побожними практиками, без уваги на се, чи студент був розположений до цього, чи ні і чи міг відвести якусь користь з них практик, чи ні, чи їх виповняв з доброї волі, чи з мусу. За ним сліджено в день і в ночі, під час лекцій і на городі і в рефектарії (їдальні), в салі науковій і на улиці, коли виїжов на місто, в університеті, в бібліотеці і на кождім кроці. І не лише префекти за ним крок в крок ходили, але до помочи брали собі ще помічників зпоміж самих богословів, котрі мали префектам і ректорови на своїх товаришів доносити, коли би хтось з богословів зробив, або сказав щось такого, що є противне духови семінарської дисципліни, або як-би відважився критикувати, яке-будь заряджения начальства, або відважився свобідно висловити в чімнебудь свою гадку. Богослова, не уважали за свобідну людину, котра може мати свої сумніви, погляди і право до свобідної думки, але як бездушну машину, котра мала точно сповняти всьо приписане. І від того, як котрий богослов більше показав самовідречення і ліпше переробився в тих чотирох літах на таку машину, тим він в очах своїх настоятелів був відповідніший на священика. Розуміється, що таке виховане, яке убивало в богослові всяку ініціятиву і не могло видати людей твердих переконань і характерів, відбирало всяку охоту до поглибления і поширення теологічного знання. Отой сліпий рабський послух повикривляв характери молодих людей і поробив многих їх духовними каліками на ціле життя. В кождій важній хвилі церковного і народного життя той рабський послух не дозволяє священикови дити за голосом совісти і сповнити свій обовязок супроти своєї церкви і народу. Ціль виховання українського кат. священика була і є та, щоби з него зробити **доброго, покірного раба і сліпе орудле кождочасного епископа.** Присяга вірности епископови і його наслідникам в часі ординації, цілования його рук, кляканне перед ним нічне перед Богом, все те вибробляе у священиків психольоґію тих самих невільників і рабів, що жили за давних римських часів, або за часів старокраєвої панщини, або південно-американської невольничих ринків негрів. Ще дорослий чоловік покори, такту і розваги, що числиться з духом часу. Коли епископом стане чоловік хоробливої амбіції, гордий і зарозумілий, як се часто буває, тоді прямо болюче глядіти на ті пониження, які священство змушене переносити від свого епископа. Нераз капраль красше обходиться з „гемайним", як такий епископ зі своїм священиком. Часто епископ цілком не зважає на справедливість і на заслуги священика, а при обсадженню парохій найкращі парохії роздає своїм підхлібникам. В той спосіб виробляється між священиками огірчення до епископа, погане підхлібство і розбрат між самими священиками. Не бракує случаїв, що священик не, можучи допроситися у свого епископа справедливости, старається зєднати ласку грішми. Є і такі священики, котрі, хоч їх вірні не платять епископови ні данини, ні катедратика, вони платять це самі з власної кишені, хоч до цего вони не обовязані. Всі вони один перед другим нарікають на епископа, на рабство і неволю, але годі їм здобутися на який протест, або спільний виступ, а все те через рабський страх. Се духове рабство так остогидло священикам за часів епп. Богачевського, що многі з ідейніших священиків радо покинулибы священичий стан, коли би могли знайти якенебудь занятте, де би вони могли заробити на якенаке життя.

Один священик переслав на недавний здід в Филядельфії листа, в якім пише: „Отці, я цілою душею в Вами. Нехай Бог кріпить Ваші сили і додасть Вам витревалости до боротьби з ворогом. Я вже не можу боротися. Дух кріпкий, а тіло немічне. Маю вже 60 літ і в разі утрати місця мусівби іти до „пур-гав-з-у". Сумне це все, але знаю засаби рада, колиб священство обєдналося в одно товариство і спільними силами постаралося о усуненне тих нездорових, рабських, понижаючих священика відносин. Епископ Май має свою честь, а священик свою. Рабство почнижне на одного, так і другого.

(Дальше буде).

П. Середа.

Учитель: Кождий гріх, кождий злий учинок мусить бути покараний. Кравчук, подай який примір на це.

Ученик: Я закрався був до меду в спіжарні, а за це батько вибив мене дуже. Як батько вибив мене, то при цьому перевернув дві фляшки з малиновим соком і вони збилися. Прийшла мама і дала батькові зате добре поза вуха.

НЮ ЙОРК, Н. Й. ДОЛИНА МІСТА!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
— влаштовується —
ВЕЛИКЕ ВІЧЕ
котре відбудеться
В НЕДІЛЮ, 14. ЖОВТНЯ 1928
під ч. 135 Генри вул., Нью Йорк.
Тема віча: Укр. Дїточа Школа і біжучі справи.
Початок в год. 2.30 пополудни.
Вступ вільний для всіх.
238-9

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА ШИКАГО! УВАГА!
ОДИНОКА НАЙЛЬВІША УКРАЇНСЬКА

МУЗИЧНА ШКОЛА
ПРОФ. ІВАНА КОБЕЛЯКА,
2100 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.
Тел. BRUNSWICK-3027.
УКРАЇНЦІ!
Десятилітня практика дає Вам запоруку, що ся школа в найлучшою українською школою в Шикаго. Особливо літи українські з сеї школи виносить надзвичайну поступи, а доказом сего є часті концерти дїточі. Школа збільшила свої учительські сили через отвориння відділу науки теорії і композиції під управою знаної в Шикаго артистки панни АННИ МОТЛЮХ. — Є також відділи науки на дутих інструментах і співу. Цїни науки умірковані. В сій школі мають Українці нагоду виховати своїх дітей в дусі українськім. — Сеї осени школа проф. Кобеляка дасть ювилейний концерт на Рідну Школу в краю. — ЗАРЯД. 239

ВСІ НА ВІЧЕ! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ВСІ НА ВІЧЕ!
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ
відбудеться
ВЕЛИКЕ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ І КОНЦЕРТ
ПОЛУЧЕНИЙ З РУХОМИМИ ОБРАЗАМИ (MOVING PICTURES)
В УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.
Початок в годині 7-мій вечором.
239 КОМІТЕТ.

НОВИНА! НЮ ЙОРК, Н. Й. НОВИНА!
ПРЕТАРНА І ЦІКАВА ПЕРШИЙ РАЗ У НАС І
АРТИСТИЧНА НОВІСТЬ! ПЕРШИЙ РАЗ В НЮ ЙОРКУ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ
У ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ СВ. ЮРІЯ, 28 ІСТ СЕМА УЛИЦЯ
КОНЦЕРТОВО-АРТИСТИЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР
З ВИСТУПАМИ АРТИСТА А. ЩЕНКА І ЙОГО АРТИСТИЧНО-ТАНЦОВОЇ ШКОЛИ
Українські народні пісні. — Українські танці. — Циганський табор. — Циганські танці. — Еспанські танці. — Смішні веселі монольоґи, і т. д. і т. д.
ВСТУП: 50 центів для старших, а для дітей 15 центів.
Програма пречарна і довга тому початок в 7. годині вечером.

ПОЗІР! NEWARK І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ ТОВ. ІМ. ІВАНА ФРАНКА В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
— відограється —
песу з життя Укр. Січ. Стрільців, в 3-ох діях, під заголовком
СОФІЯ ГАЛЄЧКО
В СУБОТУ, ДНЯ 13-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОБРА) 1928 РОКУ
В ГАЛІ УКР. РОБ. ДОМУ, 57-59 БІКОН УЛ., НЮАРК, Н. ДЖ.
Початок точно в год. 7.30 вечір. — Вступ 50 центів.
По представленню БАЛЬ до пізно ночі.
Громадяни і Громадянки! Отсим запрошується від ім. Тов. ім. Франка всіх Українців і Українок прийти подивитись на пречудо гарну штуку, котра представляє життя У. С. Стрільця від 1914-го до 1920-го року, в котрій брала участь одна з героїнь СОФІЯ ГАЛЄЧКО. — Режисер М. Костра.
А також і потанцюєте перед доброю музикою. Хто не прийде, так певно, що буде жалувати. Тому приходіть всі громадно. 237-9
За добру забаву ручить Відділ Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!
КОМІТЕТ ОДНОСЕЛЬЧАН МОГИЛЬНИЦІ
— уряджує —
В СУБОТУ, ДНЯ 13-ГО ЖОВТНЯ (ОКТОБРА) 1928 РОКУ
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В MANHATTAN LYCEUM HALL
(УКР. РОБ. ДОМІ)
66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.
Початок в годині 8-мій вечером. — Вступ 50 центів.
Музика під проводом п. Сербінського.
Весь дохід призначений на будову Українського Народного Дому в Могильници. 238-9
О численну і ласкаву участь просить Комітет.

ДО АМЕРИКИ! Без різниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, Ваша жена і діти можуть прийхати до Америки. То саме відносяться до фармерських робітників. Продаємо шіфкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі справи і американські справи. Спорядкуємо контракти купна і продажі повнолітніх і т. п. Видаємо дати приїзду до Америки і назви корабліів.
ДОЛЯРИ
переслаємо до краю почтою і телеграфічно по дешевій цині.
ЛОТІЇ ДОМИ
продаємо по дуже приступній цині в першій українській осеї
НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.
По ближші інформації заходіть або пишіть до наших офісів:
THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 EAST 7th STREET 329 SO. 4th STREET
New York City. Philadelphia, Pa.
Корпорація є під зарядом директорів Українців знаних пп. Теодора І. Грицея в Філядельфії і Василя Загаєвича з Нью Йорку.

1918 ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ 1928
З нагоди 10-літнього істнования Січового Базару через цілий місяць ЖОВТЕНЬ є велика випродаж:
РЕКОРДИ ..... 20% | ЗВІРКИ НА ПЯНО 20%
КНИЖКИ ..... 25% | НОТИ 20%
ГРАМОФОНИ ..... 20% | ГІТАРА 25%
РАДІЯ В УСІХ КОМПАНІЯ 10%
МАШИНКИ (типайрайтер) ДО ПИСАННЯ 10%
ФОНТАНОВІ ПЕРА ВСІХ ВИРОБІВ 15%
СЕНСЕЙШНЕЛЬНО ВИКУПИВ 5-12 КОРЕЙ ЦІНА $25.00 продано за $150.00 І 40 РЕКОРДІВ ДО ПОДАРКУ.
ВІКТРОЛА 8-35, звичайна ціна $300.00, а нас $220.00.
НАМ опізнатись від нас купувати. Приходіть з Нью Йорку і з Нюзе Нью Йорку. Ми висилаємо фонографи до всіх місцевостий. Рис. ві нічого більше не коштує. Відвідайте нашу виставову залю жовтень і з неділю. Пишіть за катальогами так:
SURMA BOOK & MUSIC CO. (СІЧОВИЙ БАЗАР).
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

БАНКИТИР УМЕР
Комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.
Замовлення слати до книгарні „Свободи".
"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

Др. Волод. Клодницький.

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВІЙ ДЕРЖАВНОЇ ДУМКИ

(Передрук заборонений).

(21)

(Продовженне).

Патрімоніяльна держава

Грецїя.

Відносно державних форм Грецїй одобряе форми держави, продумані і видеалізовані Аристотелем. Окрім того Грецїй обговорює і оправдуе ще одну державну форму, себто форму патрімоніяльної держави. Патрімоніяльна держава, це така держава, яка повстае через завойовання — окупацію пр. новоєткритої країни. Її думці Грецїи окупована країна (кольонія) е приватною власністю держави-завойовника. Люди завойованої території не стають в наслідок завойованя горожанами держави-завойовника і не одержують таких самих прав, які мають житєлі окупанти. Завойовані не стають рівними горожанами. Вони стають підданими, себто живим інвентарем завойовника, а край кольонією, то є наживою для завойовників.

Цю засаду уважає Грецїя треба приписати духови часу й історичних подій.

Часи Грецїи це часи відкрить і заснованя кольоній. Голяндія в даний час мала силу кольоній, якими наживалася та збогачувалась і Грецїй, погоджуючися з устроєм своєї батьківщини, одобряв тичний імігрант підчас диктатури Кромвеля, належав до найвизначнійших державознавців XVII. століття. Його твори ,,Leviatan" („Король), 1651 р. та „De Cive" („Громадянин"), 1656. р. викликали в Англії і в Німеччині ряд умів, які на політичній ниві, попираючи Гобса, або радше критикуючи Гобса, придбали чимало творів по державознавстві, творів, що різьбили сьогоднішне, модерне державоівдання.

Держава Гобса це організація, яка конституе, всякае в себе, всьо діланя громадянства. Людина Гобса, це собі самостійна, сильна егоістична істота, якої всякий мотив діланя полягае на тому, щоб дійти до осягненя свойого індивідуального, егоістичного щастя. Гобсовій людині даний е закон природи на **„самозбереження"**. Тому законові **„самозбереження"** не наказуе закон природи ніяких заборол, себто границь. В наслідок цього кожний чоловік має повне право, не оглядаючись на чужі інтереси, добиватись того всього, що йому до його щастя є потрібне. **Цей матеріяльно-егоістичний нахил** фізичного і психічного природи у всякого живучого єства, каже Гобс, **є** той самий нахил, з якого будує людина, ціла природа. Цей нахил, самозрозуміло, спричинював війну всіх проти всіх, **„Bellum omnium contra omnes"**. Кожний первісний чоловік був однаково випосажений фізичною силою і самозахованим інстинктом. Кожний старався роздобути собі продуктів природи, себто поживу (пр. овочі, мід диких пчіл, рибу після відпливу моря) і тим самим стрічався з опором інших. Кожна первісна людина мала однакове право на все, зрядно, кожна первісна людина не мала ніякого права на нїщо, бо всі первісні люди мали однакові прилїзні, диктовані інстинктом. Це був стан дикунства. В тому періоді людського життя **„війна всіх проти всіх"** панувала те, що один чоловік другому первісному чоловікови був злющим ворогом. Через життєвий досвід однак людина (первісна) приходить до переконання, що і друга людина, має також право на істнування. В цей спосіб людина пізнае закони природи, які звучать: „дружай мира" і „шануй, додержуй договору злагоди". Договір злагоди це перший щебель нового, вищого життя. Тепер людина зачинае приходити до пізнання моралі і переконуеться з часом, що злагода і додержуванне договору спричиняють кращі життєві условини.

(Дальше буде).

КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГА-ЗЕТНИЙ ПЕРЕДПЛАТНИК ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА",

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ТЕПЛО.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ЗИМА, коли зимно немов пазурами обіймає не одного й сидується випертн з нього дух, коли нема доброго українського кожуха, щоби загрів кров, котра мусить бути завсігди гаряча, щоби побороти всяке лихо, а головно зимно.

Ніщо підписаний хоче стати Вам, Родимці, до помочі: Хоче одягнути Вас, жену і Ваших дітей у теплий кожух, у якім Ви не будете боятися найлютішої зими, а навіть спати у цім кожусі на лівничім бігуні.

Роблені мною кожухи є по дуже умірковані ціні. Кромі цього стараюся виключені, так, як вимагає мінішна пора.

Рівнож переробляю старі кожухи на нові, модерні: фарбую на ріжні кольорн, які хто хоче й любить, — і маю на складі готові до продажі від 100 дол. і більше.

Ласкаві замовлення прошу слати на нижчу адресу. Памятайте на щире українське гасло: „СВІТ ДО СВОГО".

293—

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ,

98 Ст. Маркс Плейз, 1 Ist 8-ма вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

До Америки

СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітий навіть до тих, ЩО НЕ МАЮТЬ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ.

ДОЛЯРИ посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО і ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЙОВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та пермїти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.

ВИШУКУЄМО назви корабликів і день приїзду до Америки.

Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 137—

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-шою і Евню А), NEW YORK, N. Y.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС, — ЧОМУ?

Columbia

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ

ВИБІР РЕКОРДІВ

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

10" 75 ц.
СВЯЩ. О. М. МАРУШАК, тенор, з акомп. орхестри.
27147F (Помарніла наша доля, О, не забудь.
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПЄТРА РОСАДИ.
27148F (Посміюха, тропак
(Жидівочка на селі,
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА, з акомпанементом орхестри.
27149F (Вдовиця,
(Старий як малий.
ПЄТРО ОРДИНСЬКИЙ, баритон, з акомпаніяментом орхестри.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці,
(Ой, бре море, бре.
ЧАРЛЬ МАГНАНТЕ, гармоніст.
12087F (Моя Флоренція, вальс
(Прекрасні дні, вальс.
ВОЛОДИМИР ДІЛОВ, бас, з акомп. орхестри.
27141F (Ой, щось дуже загулявся
(Тепер я Турок не козак
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27142F (Допитався
(Вит ду ю сей?
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ТУМЕНЮКА.
Баритон: Евген Жуковський.
Сопрано: Наша Роза Красновська.
27143F (Кума з міста ішла
(Танець мого кума
ЧАРЛЬ МАГНАНТЕ, гармоніста
12082F (Руссьний Вальс
(Дві гітари
ОРХЕСТРА СЕРЕБРОВА
12081F (Приїзд поїзду
(Полька Фрида
ГРУДОВА ОРХЕСТРА
12080F (Долорес Вальс
(Американ Патроль
12" $1.25
РУССЬКА НОВОМОДНА ОРХЕСТРА.
39048F (Вітроє Весіляя, вальс
(На далях душню, вальс

Жадайте повного катальога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за поспішатою (С. О. Д.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,

86 SECOND AVE., близько 5-тої ул., **NEW YORK CITY**

ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.

ВІДКРИТО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

452.

Віче в Централія, Па., в справі Сиротиння Українського Народного Союза.

Відділ 90 У. Н. С. скликав на неділю, 1. жовтня, віче в справі будови Сиротинця У. Н. С. Наш відділ запросив на те вічє головного председателя п. Т. Гриця, щоби приїхав до нас та докладно пояснив справу Сиротинця.

Вже три й пів року, як Союз збирає жертви на Сиротинець, але до цього часу не має відповідної суми грошей, щоби розпочати його будову. Наша українська громада в Централії невеличка, а й то спромоглася вислати більше ніж 300 дол. на цю ціль. Між тим тут усі наші люде не багаті, а заробітки тепер слабі.

З промови головного председателя Т. Гриця ми докладно довідалися, яку користь буде давати Сиротинець для нашої організації та для окремих його членів, коли, не дай Боже, хто з них попаде в біду.

Також довідалися ми з великим жалем, що ще є багато відділів Союза, що й досі нічого на Сиротинець не зложили. Так само не всі члени нашої організації дали свої пожертви. Треба стилатися того, що між нами ще багато є таких, що не розуміють потреби Сиротинця.

Не можна розпочати будувати Сиротинець, поки ми не зложимо потрібної суми грошей. **Жовтень місяць призначений для збірки пожертв на Сиротинець.** Отож всі ті відділи та поодинокі члени Союза, що ще не дали своїх пожертв, мусить тепер їх зложити, а хто вже дав, той повинен подбільшити свої датки. Ми з Централії доси дали три сотки, а тепер сподіваємося зібрати ще одну сотку долярів, хоч наша громада мала.

Брати і сестри! Коли належите до У. Н. Союза, змініть свій характер та зрозумійте вагу й потребу Сиротинця. Допоможіть Союзови скорше збудувати Сиротинець. Якби кожен з нас, членів Союза, зложив по 4 доляри, то Сиротинець вже давно був би збудований.

Всі беріймся прямо до роботи й покажім свою силу та зрозуміння наших загальних потреб. Мусимо створити власний притулок, щоби наші діти-сироти та немічні старі люде не поніжрялися по чужих нещасних притулках

Теодор Винник,
член 90 відділу У. Н. Союза.

УВАГА! — ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.!

Гуртовник артистів Капелі Кошиця уладить в НЕДІЛЮ, 14-го ЖОВТНЯ, ВЕЧІР-КОНЦЕРТ в галі Товариства Горожан при Френклин Ст.

Буде се дві дії Запорожця за Дунаєм і пісні Капелі Кошиця, а нашій дівці його нові композиції, які він прислав з Европи.

Виступлять отсі артисти: Михайло Гребенецький, (бас), Константин Щит (тенор), Дора Стеценко (альт) і Ольга Копачук (сопран).

На концерті також виступить відома на Україні оперова співачка, Марія Гребенецька.

Початок точно в 7. годині вечір.

Тицети треба діставти наперед в Товаристві Горожан, 847 N. Френклин Ст. 239

ЗАВТРА ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ЗАЛІЗНЯКА В ГАРЛЕМ, Н. Й.

Уже завтра, в неділю, 14. жовтня, у великій галі Стар Касіно, 107 вул. і Лексінгтон Ав., відбудеться величавий концерт, який викликує велике зацікавлення. Виступить 50 артистів і артисток — співаки, співачки, музиканти і танцюристки. Між ними світової слави чемпіонка боротьби — Кора Лівінгстон. Головною сенсацією буде виступ найсильнішого чоловіка на світі, котрий покаже свою неличену силу. По концерті будуть танці як до пізньої ночі. Початок у год. 7-мій вечір.

Дороговказ: Узяти елевейтор 3-тої Евені до 106 вул. або собвей Лексінгтон Евені до 103 вул.

ВЖЕ НЕ ТРЕБА

ЗВЕРТАТИСЯ ЗА УКРАЇНСЬКИМИ КНИЖКАМИ ПООДИНОКО ДО РІЖНИХ ВИДАВНИЦТВ, БО НАША КНИГАРНЯ МАЄ У СЕБЕ НА СКЛАДІ УСІ СТАРОКРАЄВІ І ЗАКОРДОННІ ВИДАННЯ.

ЖАДАЙТЕ БЕЗПЛАТНО

СПИСКУ НАШИХ КНИЖОК, НОТ, ОБРАЗІВ, ПОРТРЕТІВ, ЛИСТІВОК, УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСЬКИХ ВІДЗНАК.

КОЖДОМУ ДАРОМ

ХТО ЗАКУПИТЬ У НАС ХОЧ ЗА НАЙМЕНШУ СУМУ КНИЖОК, ДАЄМО ДАРОМ ПРЕМІЮ ЯК КНИЖКИ, ПОРТРЕТИ, МАПИ І ЛИСТІВКИ.

АДРЕСУЙТЕ:

UKRAINIAN BOOKSELLER

TEODOR SAWULA Wien I. Riemergasse 2.

Austria, Europa.

LITTLE JULIUS SNEEZER

BY BAKER

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО

STATION W. A. B. C.

В СУБОТУ,

13-ГО ЖОВТНЯ Б. Р.

В ГОД. 10.45 ДО 11 ВЕЧЕРОМ

буде промовляти

ВОЛОДИМИР КЕДРОВСЬКИЙ

на тему

УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН ПРИ НАДХОДЯЧИХ ВИБОРАХ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

TEL. ORCHARD 6072.

МУЖЧИНИ І ЖЕНЩИНИ

успішно лічені модерними методами.

Острі хронічні недомагання, нервові хороби, шкірні, кровні, нариости, ревматизм, хороби носа, горла, грудей, хороби жолудкові, нирокові, кишок, сцітника, лумбаго, цеаральгія і загальне ослаблення. Я помоку вам. Тисячі мужіїв і женщин успішно вилічені. Мої ціни дуже приступні.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліст. Основ. 28 літ.

110 EAST 16th ST. N. Y.

между 4th Ave. & Irvington Pl.

Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Жіночого заведення шуодів Київського Зайцевського шпиталю.

B. E. SHMULENSON,

271 E. Broadway, 1st fl., New York.

Tel. Orchard 8121

ПОРАДИ І ПОМІЧ

ДО АМЕРИКИ

тепер можете спровадити свою жену і дітн, не робіть рішень, чи маєте папери чи ні, Ми вам помоземо. Посилаємо гроші до краю в долярах, полагоджуємо ріжні справи, продаємо доми і фарми і полагоджуємо всі инші справи. В кождій справі вдавайтеся до своєї української інституції. Наш маєток і наша пятнайцятьлітня обслуга є вашою запорукою. Пишіть по інформації: 205—

American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St., Phila., Pa.
АНТІН ПАШУК, през.

ВИЙШОВ ДРУГИЙ НАКЛАД

ЗБІРНИК УКР. НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

зладив

Проф. МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ

Містить 34 найкращих пісень НА СКРИПКУ І ПІЯНО

Ціна першого видання $2.00.

Ціна ТЕПЕР $1.00 ЛИШЕ.

Зараз пришліть один долар до повищого купона і дишіть до нас на адресу: 186—

SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Вітніть купон.

SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.

Заїучаю в листі $1.00, за що прошу прислати мені найновіший збірник українських пісень М. Гайворонського.

Моє ім'я .....

Адреса .....

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ делікатесен і грошері стор. Мяс' вадними людьми, добре виробленим бізнес. Голосіться на переписку. 238-9

227 AVE., B., NEW YORK, N. Y.

ФАРМА в стейті Ню Йорк, 150 акрів першої класи землі, рівної і без каміння, нові будинки, дім 9 кімнат, вода і гарний сад, 10 корів, 2 добрі коні, 4 бедрові, стадо курей, 20 тонн сіна, 5 акрів картофлі, богато кукурудзи, вівса, гречки і огородовини, ½ милі до фабричного міста. Все за $8,000 вплати $3,000 і по 5% по 5 років. Голоситись: Paul Kutynsky, 428 Howe Ave., Passaic, N. J. 237-41

ФАРМА в стейті Ню Йорк, 102 акрів чорної землі, без каміння, 3 мили від 2 міста, з того 20 акрів грубого лісу, добрі будинки, дім 8 кімнат, стайні, сайло, 22 корови, 3 коні, 30 свиней і всякі машинерія, добрий приїзд до молока, богато сіна, картофлі, овса і всього збіжа з поля, при самій стейтовій дорозі, близько фабричного міста. Все за $8,500, вплати $2,000 і по $100 річно. Голоситись Paul Kutynsky, 428 Howe Ave., Passaic, N. J. 237-41

НА ПРОДАЖ крамерований стор з бучерією і грошерією і чотирьохпоземовий дім, мурований, гараж на дві кари, стор першої класи, нове урядження, включаючи ice-boxy, шоукейс, електричний рефріджерейтор, стор в дуже добрій полокації, дуже добрий оснований, бізнес всьо за готівку, нема конкуренції, однако бучерня і гай дізнання. Продається дешево для скорого купця. Голоситися до Свободи, 83 Grand St., Jersey City, N. J., або телефонувати 3868 Bayonne, N. J. 220-5

НАВЧІТЬСЯ!

ШТУКИ НУМЕРОЛЬОГІЇ, легка наука для кождого.

Знаючи Нумерольогії навчить вас читати вашу минувшину, теперішність і будучність. Ваш добробут залежить від знання, що є в будучині. Мільони користують днесь а Нумерольогії. Велика наука за малі гроші, лишеть два доляри за лекцію. З приложенем пришліть день, місяць і рік ваших уродин. Адресуйте: 230—

NUMEROLOGY SYSTEM,
858 Broadway, Room 200, Gary, Ind.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE,

CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженем абстрактів, виготовле контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокрайові патентові і прочі справи. 191—

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ

мати в хаті добрий фонограф і найлучші українські рекорди тому, що будете мати добру музику і будете з неї задоволені так само, як наші кождомірні, що покупили в нас фонографи і купують рекорди. Тому приходіть або пишіть впрост до

УКРАЇНСЬКОГО БАЗАРУ,
47 Beacon Street, Newark, N. J.

Українська стінні календарі на рік 1929 вже маємо і продаємо їх як перепродавнім і бізнесменів, великий запуст. 227—

АГЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бізнесі і доможемо щоб вам успішно ішло. Потрєба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Madison Products, 562 Broadway, New York. 210—

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY

Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Цїкшя та гарно ілюстрований Патентову Книжку. Ось висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і прийдіть нам щасливі і вінці до перегляднення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Достарчуємо автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до своєї ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1765
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄМСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568